

Asia: VN/35234/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle tutkimustarkoituksessa siirrettävän käytetyn ydinpolttoaineen ja sen tutkimustoiminnan seurauksena syntyvän radioaktiivisen jätteen loppusijoittamisesta Ruotsin kuningaskunnan alueelle

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Säteilyturvakeskukselta (STUK) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tutkimustarkoituksessa siirrettävän käytetyn ydinpolttoaineen ja sen tutkimustoiminnan seurauksena syntyvän radioaktiivisen jätteen loppusijoittamisesta Ruotsin kuningaskunnan alueella. STUK kannattaa ehdotettua valtiosopimusta ja sen voimaan saattamista, eikä sillä ei ole huomautettavaa valtiosopimuksen sisältöön tai lakiehdotuksiin.

STUK esittää joitakin vähäisiä täydennysehdotuksia ehdotuksen perusteluihin. STUK esittää, että jatkovalmistelussa selkeästi tuotaisiin esiin se, että sopimuksen kohteena olevissa tutkimusnäytteissä on tosiasiaa kyse sellaisista ydinpolttoainemääristä, joilla ei ole merkitystä luvanhaltijan huolehtimisvelvollisuuden kannalta, kuten kansallinen lainsäädäntö tällaisten näytteiden viennin osalta edellyttää.

Lisäksi ehdotuksen vaikutusarviointia ehdotetaan täydennettäväksi siten, että polttoaineen tutkiminen ja tutkimustoiminnan mahdollistaminen myös ulkomailla on ydinturvallisuuden kannalta tarpeellista, jotta esimerkiksi polttoaineen toimintaa, käyttäytymistä ja eheyteen liittyviä seikkoja voidaan tarkemmin selvittää ja turvallisuutta sen kautta parantaa. Tällaisen tutkimuksen toteutumisen kannalta on tärkeää, että menettelyt tutkimusnäytteiden käsittelyn ja loppukäsittelyn osalta eivät tuota kohtuutonta taakkaa toiminnanharjoittajille. Ehdotettu sopimus mahdollistaisi tällaisen toiminnan. Lisäksi tutkimusnäytteiden palauttaminen lisäisi vaarallisten aineiden kuljetusten määrää.

STUK ehdottaa lisäksi lisättäväksi hallituksen esityksen lukuun 6 (s.8) Säteilyturvakeskuksen tehtäviä koskien vaarallisten aineiden kuljetuksia

koskevan säädösviittauksen. STUK on vaarallisten aineiden kuljetuksista annetun lain (541/2023) 118 §:n mukaa radioaktiivisten aineiden kuljetuksia valvova viranomainen.

Johtaja Markku Kivioja

Juristi Outi Slant

Slant Outi
Säteilyturvakeskus